

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 26 października 2023 r.

Poz. 6506

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZENr 96/2023

WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIE

z dnia 26 października 2023 r.

Na podstawie przepisu art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

pkt 5 załącznika do uchwały nr LXIV/503/2023 Rady Gminy Ryńsk z dnia 27 września 2023 r. w sprawie Regulaminu korzystania z boiska wielofunkcyjnego w Wałyczu.

Uzasadnienie

Uchwałą nr LXIV/503/2023 Rada Gminy Ryńsk przyjęła w formie załącznika Regulaminu korzystania z boiska wielofunkcyjnego w Wałyczu.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 2 października 2023 r.

Zawiadomieniem z 12 października 2023 r. organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności tej uchwały. W odpowiedzi na zawiadomienie, stanowisko Gminy przedstawiono w piśmie z 18 października 2023 r. (znak: WO.0711.62.2023) w którym nie wniesiono zastrzeżeń do zgłoszonych zarzutów.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje.

Jako podstawę prawną kwestionowanej uchwały wskazano art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi: „Na podstawie niniejszej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie: (...) zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.”

Analizowana kompetencja obejmuje określenie podstawowych zasad korzystania z mienia gminy, któremu nadaje się charakter powszechnie dostępny. Zasady te wiążą również organ wykonawczy gminy właściwy w sprawach gospodarowania mieniem. „Użyty w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym zwrot "zasady i tryb korzystania" zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania norm i zasad prawidłowego postępowania oraz reguł zachowania i ustalonego porządku, które mają obowiązywać na terenie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Oznacza to uprawnienie rady gminy do wprowadzenia zbioru ogólnych norm postępowania, którymi winien się kierować organ wykonawczy przy dokonywaniu czynności w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym gminy (art. 30 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym)” (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 24 października 2017 r. sygn. III SA/GI 825/17).

Mając na uwadze zakres upoważnienia ograniczony dodatkowo regulacjami ustaw szczególnych należy zakwestionować zapis pkt 5 Regulaminu, w którym ustalono, że: „gmina Ryńsk nie ponosi odpowiedzialności za wypadki powstałe w wyniku nie zastosowania się do Regulaminu i za rzeczy pozostawione na terenie boiska”.

W ocenie organu nadzoru przepis pkt 5 Regulaminu podjęty został z przekroczeniem upoważnienia ustawowego wyrażonego w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. „Wskazać należy, że norma kompetencyjna wynikająca z art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy nie obejmuje upoważnienia dla rady gminy do

stanowienia przepisów w zakresie odpowiedzialności cywilnej i karnej. Stanowisko takie jest ugruntowane w orzecznictwie. W wyroku z 16 listopada 2011 r. (IV SA/Po 672/11; CBOSA) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu podkreślił iż "użyte w ustawie o samorządzie gminnym pojęcie «zasady i tryb korzystania» zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urzędzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. Jednakże rada gminy na podstawie powyższej regulacji nie była uprawniona (...) do wprowadzenia do zaskarżonego aktu prawa miejscowego jakichkolwiek przepisów ustalających lub modyfikujących odpowiedzialność karną i cywilną". (rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2023 r. NP-III.4131.1.169.2023.60) Podobnie orzekł WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 24 października 2017 r. sygn. III SA/GI 825/17) oraz WSA w Krakowie w wyroku z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt III SA/Kr 731/13. Natomiast zgodnie z wyrokiem WSA w Łodzi z dnia 8 lutego 2017 r., sygn. akt III SA/Łd 35/17: „Nie jest wykluczona możliwość poinformowania podmiotów korzystających ze świetlic o obowiązujących na ich terenie zasadach zachowania i odpowiedzialności za wyrządzone szkody, wynikających z przepisów ustaw, ale organ nie może tego uczynić w formie uchwały, lecz co najwyżej w formie umieszczenia na tablicy informacyjnej dosłownej treści owych przepisów wraz z przytoczeniem ich podstawy prawnej.”

W związku z powyższym organ nadzoru uważa za niedopuszczalne normowanie w Regulaminie zasad lub wyłączeń odpowiedzialności za wypadki powstałe w wyniku niezastosowania się do Regulaminu lub inne jak przedmioty pozostawione na terenie obiektu, gdyż materia ta została kompleksowo uregulowana w przepisach ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym: „Uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne”. W wykładni cytowanego przepisu podkreśla się kryterium „istotnego” naruszenia prawa, za które uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Do nich zalicza się między innymi naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał. Mając na uwadze przedstawione okoliczności sprawy, Rada Gminy Ryńsk podejmując uchwałę nr LXIV/503/2023 w sposób istotny naruszyła wskazane przepisy przywołanej ustawy, co skutkuje stwierdzeniem nieważności uchwały w części, a tym samym oznacza, że pozostaje w obrocie prawnym w pozostałym zakresie.

Na powyższe rozstrzygnięcie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Mikołaj Bogdanowicz